

Vragen voor het vragenuur 3 november van 15.30 – 16.20 uur (Radesingel)

I Vragen van de fracties van PvdD, D66 en GroenLinks over stand van zaken totstandkoming slavernijmonument (Terence van Zoelen)

In het verlengde van eerder gestelde schriftelijke vragen in 2019 gesteld door mevrouw Paulusma van D66 met daarin de vraag of het college bereid is om samen met initiatiefnemers de mogelijkheid tot een herdenkingsmonument voor Ketj Koti te verkennen, en het positieve antwoord van het college daarop, hebben wij een aantal vragen over de voortgang daarvan.¹

In de collegebrief van 25 november 2020 'Vernieuwde activiteiten diversiteit' schrijft het college de oprichting van de stichting die zich gaat inzetten om het herdenkingsmonument te realiseren af te willen wachten, alvorens een verdere samenwerking te verkennen.²

De huidige stand van zaken is dat op 22 juni 2021 de stichting, die voortkomt uit het burgerinitiatief Ketj Koti Groningen, zich onder de naam Stichting Noaberschap bij de Kamer van Koophandel heeft ingeschreven.³ Deze stichting heeft onder meer als doelstelling de sociale cohesie in de samenleving te vergroten als het gaat over ons slavernijverleden, onlosmakelijk verbonden met het koloniale systeem en de doorwerking op de samenleving hiervan.

- 1) Klopt het dat het de Stichting Noaberschap is die het college in de brief van 25-11-2020 voor ogen had om een verdere samenwerking bij de totstandkoming van het herdenkingsmonument mee te verkennen?
- 2) Heeft het college overlegd met organisaties en of belanghebbenden over de totstandkoming van het monument? Zo ja, met wie zijn deze gesprekken gevoerd en hoe verloopt de voortgang daarvan?
- 3) De diversiteitsagenda spreekt uit de ambitie te hebben in het jaar 2022 het herdenkingsmonument te willen onthullen. In hoeverre acht het college dit tijdsbestek haalbaar?

Inmiddels is Stichting Noaberschap in samenspraak met het Nationaal instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis (NiNsee) en vergelijkbare initiatieven in andere steden, overeengekomen om lokaal Comités 30juni/1juli op te richten. Comité 30juni/1juli Groningen zal in overeenstemming met genoemde partijen aandacht besteden aan ons gemeenschappelijke slavernijverleden, waarbij op 30 juni jaarlijks een herdenking plaats gaat vinden bij het toekomstige slavernijmonument en op 1 juli zal jaarlijks in het Forum de Ketj Koti Dialoogtafel worden georganiseerd. Het Comité is betrokken bij de totstandkoming van een slavernijmonument en alle mogelijke initiatieven rondom ons slavernijverleden zoals Free Heri Heri.

¹ <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Beantwoording-vragen-D66-ex-art-38-RvO-over-slavernijverleden-van-Groningen-een-zichtbare-geschiedenis.pdf>

² <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Vernieuwde-activiteiten-diversiteit.pdf>

³ <https://www.kvk.nl/orderstraat/product-kiezen/?kvknummer=83152199>

Naast het Comité 30juni/1juli Groningen is de ambitie om vanuit een Kenniscentrum te werken aan het volgende aanbod: onderzoek i.o.v. de gemeente naar ons slavernijverleden, onderwijsprogramma's, cursusaanbod, lezingen en boekpresentaties, dialoogtafels, boekenclub, UN International Decade for People of African Descent, stadswandelingen (en fietstochten) over het slavernijverleden. Stichting Noaberschap werkt vanuit drie pijlers: educatie, cultuur en ontmoetingen.

- 4) Is het college op de hoogte gesteld van de samenwerking die Stichting Noaberschap met NiNsee⁴ is aangegaan? Zo ja, op welke wijze sluit het college zich bij dit initiatief aan?
- 5) In 2023 is het 150 jaar geleden dat de slavernij in 1873 formeel is afgeschaft. Kunnen we ervan uitgaan dat in samenspraak met diverse belanghebbenden in dit jubileumjaar het slavernijmonument voor de herdenking tot stand gaat komen? Zo nee, waarom niet en de vraag, wanneer dan wel?

Stichting Noaberschap heeft bij onze fracties aangegeven te willen onderzoeken hoe en of zij bij het nastreven van gemeenschappelijke doelstellingen door de gemeente verder gefaciliteerd kan worden. In verband met structurele activiteiten, het volgen van landelijke ontwikkelingen en het bedienen van behoefte van betrokkenen is onafhankelijkheid en goed gefaciliteerd zijn, van groot belang.

- 6) Is het college bereid om met Stichting Noaberschap over bovenstaand verzoek in gesprek te treden om te onderzoeken waar gemeenschappelijke doelstellingen liggen en op welke wijze de gemeente de stichting hierin zou kunnen ondersteunen en/of faciliteren?

Tot slot leggen we de koppeling met de aangenomen motie '*Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden*' die door zes partijen werd ingediend op 30 juni jl. Deze motie draagt het college onder andere op om inzichtelijk te maken wat destijds de rol van Groningen en in het bijzonder het stadsbestuur, is geweest met betrekking tot slavernij in de overzeese gebieden waar de WIC en VOC actief waren. Daarnaast wordt het college middels de motie verzocht om de sporen van dit verleden en daarmee de gedeelde geschiedenis van alle Groningers, ongeacht afkomst, zichtbaarder en toegankelijker te maken in overleg met reeds betrokken organisaties zoals het burgerinitiatief Ketj Koti Groningen, de RuG en de Groninger Archieven.

- 7) Wat is de stand van zaken m.b.t. de uitvoering van deze motie en is het college voornemens om de verzoekpunten uit de motie '*Onderzoek de rol van de overheid in het slavernijverleden*' te realiseren op een zodanige manier dat de resultaten van het onderzoek en het zichtbaar maken van de sporen van het verleden, tijdens het jubileum in 2023 publiekelijk gedeeld kunnen worden?

⁴ <https://www.ninsee.nl/>